

Slikar brez ateljeja

JOŽE CENTA

Stanuje pod streho močan-
ske občinske hiše. Sedi ji na
grbi. Vendar ne mislim dobe-
sedno, saj ni nikak občinski re-
vež. Tu živi in slika v svojem
enosobnem stanovanju, stanova-
nju in ateljeju hkrati. Razkošje
to ni, prej čisto stvarna ovira,
ker mora, če hoče slikati, za-
ščititi pohištvo in pod, ker

mora, če hoče v prostoru živeti,
spet vse odstraniti in počistiti in
prezračiti in tako naprej. Nad
glavo se mu razprostira veliko
neizkoriščeno podstrešje, za ka-
terega adaptacijo upa (ni edini),
da bo dobil dovoljenje. Za del,
seveda, za atelje.

Rodil se je leta 1934 v Velikih
Laščah, gimnazijo je dokončal v
Kočevju, slikarstvo pa v Ljubl-
ljani. Letos ima dvajsetletnico
mature in za to priliko pripravlja
v Kočevju razstavo. Sedaj pri-
haja čas, ko si bo moral začeti
izposojati svoje prodane slike, da
bo imel kaj pokazati. Za Ko-
čevjem je na vrsti Jelovškova ga-
lerija na Kodeljevem.

Koje študiral, je mislil, da mu
po študiju ne bo treba v službo,
da bo kot umetnik lahko živel
samo od svojih slik. S tem pa ni
bilo nič — tudi zato, pravi sam,
ker premalo naslika. (Ljudem so
njegove slike všeč — op. p.) In
tako je že dvanajst let v prostoti.
Uči likovni pouk na osnovni šoli
Jožeta Moškrčiča, pet dni v ted-
nu. Šesti in sedmi dan bi se lah-
ko „pobral skupaj“ in slikal. To
pa zmeraj ne gre. Zato ima kro-
nično slabo vest. Delo odlaga, če
ve, da mu bo vzelo več časa ali
če mu ni kos.

Tako se mu nabirajo nedo-
končane slike in prek njih ko-
majda lahko začne s čim novim.

Včasih je veliko ilustriral, pa
je stvar opustil.
Zelo hitro naslika tihožitje,
„leži mu“ in je zato tudi naredil
veliko takih slik. Zadrta leta je
prešel k figuralni kompoziciji.
Študira barve — sedaj je pri
modri. Koliko časa, kaj želi s
tem doseči? Dokončnega odgo-
vora seveda ni. Verjetno se hoče
tudi v tem preizkusiti.

Akademski slikar Jože Centa
navdihu, ugotovitvam, da je
nekdo „našel samega sebe“, svoj
stil, ne verjame nič. Zanj ni
umetnik, kdor ne more dokazati
akademskemu znanju, zmožnosti
realističnega ustvarjanja. Umet-
nost je postala trgovina. To je
dejstvo in z njim ne bo polemizir-
al, saj končno tudi sam prodaja
slike. Razvedrotenje je v našem
drugetu: h koritu pridejo tisti, ki
se forsirajo ali jih forsirajo spo-
sobni menažerji, ki pa osnov svo-
jega poklica ne obvladajo, tisti,
ki se skrivajo za frazami navdih
in svojega stila. Da se raz-
umemo: ne zanika stila, zanika je
slučajno pot, ki nekoga privede
do ugotovitve in upravičenosti
le-tega.

Svojim slikam podnaslavlja,
na primer „pravljica“, da usmeri
gledalčev domišljijo in ga pri-
pelje do osrednjega problema.
Zanj ni nujno, da bi slika morala
imeti vsebino, lahko je v sre-
dišču neki lik, zanima ga pred-
vsem način, kako je ta naslikan.
Med razobešenimi slikami, ki pa
mu visijo po stenah le toliko
časa, dokler niso dokončane, ni
bilo opaziti kakšnih abstrakcij
ali — preprosto povedano: brez
težav je bilo prepoznati posa-
mezne predmete. To je za sli-
karja značilno. Zakaj? Abstrakt-
no slikarstvo se je preživelo že v
začetku našega stoletja. Ob svo-
jem času je osvobodilo umetnost
predmetnosti. Danes lahko go-
vorimo le, da gre nekdo bolj ali
manj v to smer.

Jože Centa priznava predvsem
individualizem, pa četudi je ta
abstrakten. V tem primeru nima
nič proti tej smeri, vendar pravi,
da se za abstrakcijo lahko skriva
veliko neznanja in spekulacija in
se lahko izrodi v dekorativnost,
ki je sama sebi namen. Misli, da
se bo vrnil k solidnemu stilizira-
nemu realizmu, ker mu pač naj-
bolj leži. Vse drugo je iskanje in
poskušanje, ki pa zaradi pomanj-
kanja časa ostaja neizkoriščeno.

ALENKA LOBNIK

Ladko Korošec tudi v Zadvoru

Kulturna akcija v občini Ljubljana Moste-Polje se je v nedeljo, 3. marca končala v dvorani zadržnega doma v Zadvoru. Tako kot drugod, so tudi tukaj nastopili naši priznani umetniki: basist ljubljanske opere Ladko Korošec, dramski igralec Marjan Benedičič in harmonikarski mojster Milan Stante.

Ladko Korošec nam je zapel ču-
dovito arijo Figara iz Figarove
svatbe, nekaj samospevov in na-
rodnih pesmi. Njegov čudoviti bas je
donel po dvorani melodično, glo-
boko in pretresljivo. Na koncu pe-
skega sporeda pa nam je mojster
Ladko Korošec pokazal še svoje
filmske umetnije, ki jih je posnel na
turnejah širom po Evropi. Presenetil
nas je kot odlični filmar z iz-
ostrenim občutkom za lepote in
barve. Še bolj mojstrsko in tudi za-
bavno pa je svoje filmske ustvaritve
znan komentirati. Ko smo se potem

zbrali ob kozarčku, smo spoznali,
da ima še druge konjičke razen
filmskega, da je poleg svojih
mojstrov in odličnih tovariš, dru-
žabnik in poln šal. Vmes je izrazil
tudi željo — ta želja pa je tudi naša
— da bi na naš oder postavil eno
izmed oper, v katerih on poje.
Upajmo, da bomo tudi to doživeli.

Pri tem naj pohvalimo tudi odlič-
nega recitatorja, dramskega igralca
Marjana Benedičiča, ki nam je pred-
stavil Borovega Popotnika skoz
atomske vek in satirično pesem Osel.

Pionirsko občinsko šahovsko tekmovanje v letu 1974

VZORNA ORGANIZACIJA

V organizaciji občinske zveze pri-
jateljev mladine Ljubljana Moste-
Polje je bilo letošnje šahovsko tek-
movanje na osnovni šoli Jožeta
Moškrčiča, in sicer 29. marca 1974,
od 14. do 18. ure.

Prvenstvo osnovnošolskih ekip v
4 tekmovalnih razredih se je odvi-
jalo v prijetnem ozračju.

24 ekip z 9 šol je igralo po Ber-
gerjevem sistemu, le tekmovalne
mlajših pionirjev je bilo deljeno na
predtekmovalne in finale.

Rezultati:
Mlajše pionirke: 1. Lipoglav 18,5
točke, 2. Zdobrova — 18 točk, 3.
Zalog — 16,5 točke, 4. Jože
Moškrčič — 13 točk, 5. Polje — 11,5
točke, 6. Sostro 6,5 točke in 7.
Vida Pregarc — 2 točki.

Starejše pionirke so odigrale tek-
movanje dvokrožno:

1. Jože Moškrčič — 15,5 točke, 2.

Polje — 7,5 točke in 3. Vida Pregarc
— 2 točki.

Mlajši pionirji: nastopalo je 9
ekip, ki so bile na podlagi lanskolet-
nih rezultatov razvrščene v dve pri-
bližno enako močni skupini. V fi-
nalu sta se 1. in II. uvrščeni ekipi iz
vsake skupine srečali med seboj za
1. oziroma 2. mesto: 1. Kette in
Murn, 2. Jože Moškrčič, 3. Lipoglav,
4. Sostro, 5.—6. Polje in Zdobrova,
7. in 8. Zalog in Vida Pregarc, 9.
Hrušica.

Starejši pionirji: 1. Jože Moškrčič
— 11 točk, 2. Kette in Murn — 10
točk, 3. Vida Pregarc — 9 točk, 4.
Polje 8 točk in 5. Sostro — 2 točki.

Organizacija je bila vzorna — naj-
bolja v zadnjih letih.

Trilanski turnirski odbor v sestavi
Jelen, Trplan in Studnička ni prejel
nobene pritožbe. Igralni tempo je
bil 20 minut za partijo; nakar je

Nastopil pa je tudi harmonikarski
mojster Milan Stante, ki je spreml-
jal basista Ladka Korošca in samo-
stojno zaigral nekaj svetovno znanih
skladb.

Dvorana ni bila nabito polna.
Krivda je znana. Poslušalci imajo
radi tak spored, rekama pa je bila
slaba. Spontan in iskren aplavz je
pokazal, da so poslušalci program
sprejeli z največjim zadovoljstvom,
da so to bili prekratki trenutki in
enkratno doživetje.

Prihodnjic se ne sme več zgoditi,
da bi ljudje po krivdi drugih za-
majali kvalitetne programe. V bo-
doče bo treba take prireditve
skrbno pripraviti in jim dati večjo
publiciteto, predvsem pa uskladi-
ti priprave. Kdo je za take stvari za-
dolžen, je tudi popolnoma jasno.

ALOJZ KASTELIC

NOVICE
IZ KULTURE

Mešani pevski zbor Moste je začel
z rednimi vajami, ki se jih udeležuje
že okrog 35 pevk in pevcev. Še ved-
no se jim lahko priključite, še po-
sebnost pa so zaželeni tenorji. Vaje
imajo vsak ponedeljek ob 20. uri v
dvorani glasbene šole Moste, Ob
Ljubljani 36.

Umetniški trio Ladko Korošec,
Marjan Benedičič in Milan Stante je
v marcu in aprilu nastopil še v Za-
dvoru, v glasbeni šoli Moste (za dan
žena), na VI. gimnaziji, v Smartnem
ob Savi in Dolskem. Vabljen je bil
tudi v občino Bežigrad, kjer je na-
stopil v Dolu in Savljah.

KUD Anton Mehle iz Senožeti je
imelo 24. marca premiero Goldoni-
jeve komedije STRIC IHTA. Občin-
stvo je delo sprejelo z vidnim zado-
voljstvom. Skupina je gostovala še v
Dolskem, Jevnici, Moravčah, udele-
žila pa se je tudi področnega sreča-
nja na Viču.

7. aprila 1974 so v Dolskem upri-
zorili Fodorovo komedijo MA-
TURA. S to predstavo bodo gosto-
vali še v več krajih, nastopili pa
bodo tudi na reviji gledaliških sku-
pin. Za revijo pripravljajo tudi Nuši-
čevo komedijo Navadni človek.

V nedeljo, 14. aprila, so v Javoru
prvič uprizorili dramo Mateja Bora
Raztrganci. Občinstvo je z velikim
zanimanjem spremljalo dogajanje na
odru.

V četrtek, 11. aprila, je bila v Je-
lovškovi galeriji na Kodeljevem
otvoritev razstave Toneta Svetine
VOJNA V SKULPTURI. Ob otvoritvi
je nastopil tudi oktet Gallus.
Razstava bo odprta do 8. maja, in
sicer ob delavnikih od 15. do 18.
ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure
in popoldne od 14. do 18. ure.

Dne 6. aprila je pihalni orkester z
Vevč priredil v avli osnovne šole
Polje samostojen umetniški koncert.
Kvalitetno prireditev je občinstvo
lepo sprejelo. Omenjeni ansambel
bo imel v prihodnjih dneh ter v
maju in juniju vrsto nastopov in sa-
mostojnih koncertov.

V sredo, 17. aprila, je bilo v festi-
valni dvorani VIII. srečanje mladih
pevcev občine Moste-Polje. Sodelo-
valo je okrog 600 pevcev v osmih
otroških in treh mladinskih pevskih
zborih.

X. revija amaterskih gledaliških
skupin občine Moste-Polje se bo za-
čela 27. aprila v Senožetih. Nasto-
pila bo skupina iz Zaloge z Achard-
ovo komedijo ODKRITORSČNA
LAŽNIVKA. Na reviji bo sodelovala
8 skupin. Prvič bo sodelovala tudi
dramatska skupina tovarne Satur-
nus.

Pokaži, kaj znaš

... Ljubi ti moj kraj,
res si lep, krasan,
Savska ta dolina
in ljubljanska ravan;
te zasavse gore:
Janče, Murov'ca,
bujni ti gozdovi,
tam sem jaz doma ...

S to prijetno pesmijo in poskoč-
no melodijo si je narodno-zabavni
ansambel Savčani pridobil srca več
kot tristoletnih gledalcev, ki so se
zbrali v nedeljo, 17. marca 1974 na
zabavno-glasbeni prireditvi PO-
KAŽI, KAJ ZNAŠ v dvorani zadrž-
nega doma v Dolskem.

Pobudnik in glavni organizator te
zelo uspele predstave je bil Toni
Semeja, vodja glasbene sekcije pri
KUD Dolsko. Njegov trud ni bil za-
man. Takoj po objavi se je za nastop
prijavilo kar 21 pevcev in instrumen-
talistov ter 4 ansambli, vendar se en
ansambel iz neznanih vzrokov pri-
reditvi ni udeležil.

V Dolsko so prišli nadarjeni pe-
ci in glasbeniki iz vse širše okolice:
poleg nekaj domačinov so svojo
moč na oddaji pomerili mladi in
stari iz Vidma pri Dolu, Doba pri
Domžalah, iz Domžal, Podgorice pri
Senti Jakobu, Polja, Črnuč, Ihanu,
Količevega, Kresniških Poljan ter
ansambli: Rosec iz Ljubljane, Vikica
iz Lavrice in Savčani iz Laz pri Dol-
skem.

Poleg teh se je predstavila še ljud-
ska pesnica Tončka. Solariji so reci-
tali nekaj ljubkih otroških pesmi in
na željo občinstva je še sama po-
vedala pesmico o telčku. Pesmice je
začela pisati pred kratkim. Večkrat
je že čutila potrebo po pesniški iz-
povedi in si je pesmice zlagala kar
med delom, za zabavo in domače
otroke, kot je povedala. Ko pa je
slišala za našo prireditev, je pesmice
zapisala in jih prinesla organizatorju.
Najprej ni nameravala sama nasto-
piti, vendar se je le opogumila in pri
gledalcih zaživela v povsem drugi
luči, kot so jo poznali doslej.

Prireditve je bila razdeljena v tri
dele. V prvem so zunaj konkurence
nastopili najmlajši gojenci naše glas-
bene šole, tekmovalni del pa je bil
tudi razdeljen na dva dela.

Posebej so med seboj tekmovali
otroci do 14. leta starosti, izmed
katerih naj omenim predvsem Darjo
Moharjevo (učenko 4. razreda naše
osnovne šole) in temperamentno
Margi Smolnikar iz Doba pri Dom-
žalah; obe po presoji mnogih izobra-
ženih glasbenikov čaka še lepa in
bogata glasbena kariera (seveda, če
se bostemu posvetili), saj je njun

glasek res tako lep, čist in dober, da
bi bilo škoda, če se ne bi naprej glas-
beno izobraževali.

V zadnjem delu pa so svoje moči
in glasbene sposobnosti med seboj
preizkušali starejši.

Zelo sta se priljubila gledalcem in
poslušalcem harmonikarja Anica
Progar iz Novega Polja in Rudolf
Mihelič iz Dolskega. Oba sta iz har-
monike izvajala prijetne poskočne
viže, ki so ogrele srca predvsem sta-
rejših poslušalcev.

Mladi pa so bili najbolj navdušeni
nad pevci popevk, katerih je tudi
bilo največ na sporedu. Ker se je
zunaj prebujala pomlad in so začeli
zvižgati prvi ptički, se je tudi Tone
Marolt iz Vidma odločil, da bo za-
zvižgal dva dokaj zahtevna valčka.
In navdušenje in dvorani se ni po-
leglo vse dotlej, da je zazvižgal še
dodatno skladbo.

Izmed ansamblov so, kot sem že
omenila, najbolj „vžgali“ Savčani z
dvema poskočnima skladbama,
za kateri sta glasbo in besedilo na-
pisala člana ansambla, ter si pri-
dobili vseh možnih 80 točk. Če bi
radi slišali njihovo glasbo, se pope-
ljite na Janče, kjer vsako soboto
igrajo za ples.

Ne bom naštevala vseh nastopa-
jočih, kajti bilo jih je mnogo, a vsi
so se zelo priljubili našemu občin-
stvu in — mogoče jim bo ta prire-
ditev povod k nadaljnjemu glasbene-
mu delovanju.

Omenila sem točke. Da, seveda,
Vse nastopajoče sta ocenjevali dve
komisiji: strokovno komisijo so se-
stavljali Marjanca Kovič iz Doba,
dipl. ekonomist Franc Mihelič, rav-
natelj osnovne šole Dol ter Marko
Bokalič in Nuška Zupančič, oba
gojenci naše glasbene šole. Poleg teh
pa je izvajanje ocenjevala še štiri-
članska žirija iz občinstva.

In kakšni so bili rezultati?

Otroci do 14. leta: 1. Marci
Smolnikar iz Doba, 78 točk; 2. duet
Roža in Irena iz Domžal, 75 točk;
3. Darja Mohar iz Dolskega, 74
točk.

Pevci: Tone Marolt iz Vidma, 76
točk; 2. Boris Drobež iz Črnuč, 75
točk; 3. Milan Kovač iz Podgorice
pri Senti Jakobu, 70 točk.

Instrumentalisti in ansambli: 1.
Savčani iz Laz pri Dolskem, 80
točk; 2. Anica Progar iz Novega
Polja, 74 točk; 3.—4. mesto pa si
delita trio Boris iz Količevega in
ansambel Vikica iz Lavrice, 72 točk.

Vsi nastopajoči so dobili lepe na-
grade, seveda boljše malo večje, dru-
gi pa tolažilne nagrade. Na tem me-

Mladi člani Rdečega križa so aktivni

PRISPEVKI ZA LAČNE

Kot vsako leto, bo tudi letos na
vseh šolah naše občine tekmovalje
mladih članov RK v prvi pomoči.
Tekmovanje prireja OORK Ljubljana
Moste-Polje v sodelovanju z dru-
štvom prijateljev mladine in mladins-
ko organizacijo pri nas. Vsaka od
matičnih osnovnih šol v naši občini
— Ketteja in Murna na Kodeljevem,
Jožeta Moškrčiča v Novih Jaršah,
Polje, Vide Pregarc v Mostah in So-
stro — je pripravila po dve ekipi (10
članov — učencev 7. razredov), ko
so jih njihovi biologi teoretično pri-
pravili pri pouku biologije in bodo

njihovemu tekmovalstvu tudi pri-
sostvovali; v praktičnem delu de-
javnosti prve pomoči pa se bodo izve-
žbali pod vodstvom strokovnih in-
štruktoric — sester iz našega zdrav-
stvenega doma.

Tekmovanje je bilo v sredo, 24.
aprila, ob 16. uri. Prostore za tek-
movanje je dala na razpolago osnov-
na šola Jožeta Moškrčiča v Novih
Jaršah. Material za tekmovalce so
mentorji MC na posameznih šolah
že dobili in upamo — sodeč po za-
vzetosti mladih tekmovalcev in

skrbnem delu njihovih mentorjev —
da bo tekmovalje tudi letos, ko
praznujemo 30-letnico obnove
RK, res lepo uspelo.

Tekmovanje v prvi pomoči v
okviru republiške organizacije RK
bo letos junija v Beli krajini, kjer je
bil ustanovljen novi RK.

Tudi za lačne v Afriki člani RK
pridno zbirajo prispevke, da bi tako
pomagali vsem tistim tovarišem na
črnem kontinentu, ki umirajo od
lakote.

OBČINSKI ODBOR RK
LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Čez pol stoletja ponovno »da«

Ana in Jože Prepeluh — zlatoporočnica

V soboto, 16. februarja, popoldne sta na ljubljanskem magistra-
tu ponovno rekla svoj „da“ zlatoporočnica 78-letni Jože in 80-let-
na Ana Prepeluh, ki živita na Cesti II. grupe odredov št. 20. To je
bila zlata poroka po 50 letih njunega zakona.

Jože Prepeluh ali po domače
„Kraševčev Jože“ je iz Do-
brunja. Že v rani mladeniški
dobi ga je avstrijski cesar pokli-
cal pod orožje in ga poslal na
rusko fronto, kjer je bil kmalu
ujet. Večino ujetništva je preži-
vel v Moskvi in Smolensku. Do-
živel je tudi oktrobrsko sociali-
stično revolucijo in se od nje
tudi nalezal precej socialističnih
oziroma revolucionarnih idej.
Po vrnitvi iz ujetništva je doma
propagiral ideje prve sociali-
stične revolucije v zgodovini
človeštva. Zaradi širjenja takih

idej pa je bil kmalu slabo zapi-
san tudi pri jugoslovanskih
oblastnikih. Čeprav je bil Jože
kmečki sin, se je odločil za pro-
letarca. Izučil se je plesarske
obrtni in se tako hote ali neho-
te uvrstil v boj za delavske pravice
tedanjih zatirancev.

V zasebnem življenju je vrgel
oko na „Mihatovo Ano“ iz Sa-
dinje vasi in ker sta se rada ime-
la, sta se tudi februarja leta
1924 za zmeraj vzela. Jože je
garal kot pleskar, Ana pa je bila
izučena šivilja in po dveh letih
zakona sta že kupila staro hi-

šico v Dobrunjah, v kateri se da-
nes živita.

Jože je delal pri raznih zaseb-
nih obrtnikih — bolj sezonsko
kot redno, saj so tedanji pod-
jetniki poskrbeli za to, da prole-
tari niso kaj prida prišli do
sape. V družini so se rodili štiri

v postojanki v Dobrunjah, in
tretjič, ko so ga odpeljali v
„belgijsko“ kasarno kot talca.
Stvar pa se je končala z interna-
cijo. Tudi sinova Jože in France
sta morala v internacijo na Rab
oziroma v Postojno na prisilno
delo. Končno je prišla svoboda

Jože je vrgel oko na „Mihatovo“ Ano iz Sadinje vasi, s katero je
pol stoletja živita v slogi in sreči

otroci. Od teh je eden umrl,
ostali trije pa žive.

Toda prišla je spet svetovna
vojna in za njo okupacija naše
domovine. Jože je bil spet v te-
žavah. Leta 1942 so mu okupa-
torji in njihovi sodelavci odvzeli
dovolilnico za čez blok. Zato je
zgubil delo, nakar se je moral
zaposeliti v Papirnici Vevče.
Tam je delal 10 let. Ta čas je bil
zanj najhujši, kajti sam pravi, da
je takrat resno gledal smrti v
oči; prvič tedaj, ko so partizani
požgali Vevško papirnico, dru-
gič, ko so ga belogardisti zaprli

in z njo tudi veselje vseh, ki so
se zanj bojevali in trpeli. Tudi
Prepeluhovo družino je doletela
ta sreča. Jožeta so leta 1952
upokojili z 42 leti pokojninske
dobe.

Zdaj Jože in Ana živita do-
ma, skromno, a srečno, zlasti
še, ker ju večkrat obkrožajo
otroci, vnuki in celo pravnuki.

Naj nam jubilarita dovolita,
da jima tudi občani krajne
skupnosti Zadvoj zaželimo še
na mnoga, zdrava in zadovoljna,
srečna leta skupnega življenja.

ALOJZ KASTELIC

MARTINA TRDIN